

VERGELIJKING VAN 2 HUISVESTINGSSYSTEMEN VOOR EENDEN.

Mw. Ing. K.J. Bouma, technisch mederwerker eendenhouderij.

In twee ronden is een vergelijking gemaakt tussen het houden van eenden op volledig rooster ten opzichte van volledig strooisel. In dit artikel wordt ingegaan op de technische resultaten. De NH₃-emissie bij beide systemen wordt besproken in een volgend artikel.

Inleiding

Momenteel worden eenden voornamelijk buiten gehouden. Vanuit het oogpunt van milieu gaat de Overheid de eendenhouders verplichten om hun dieren in stallen te huisvesten. Op "Het Spelderholt" wordt momenteel onderzoek gedaan naar de invloed van verschillende vormen van stalhuisvesting op de technische resultaten en de NH₃-emissie. In het artikel "Onderzoek voor de eendenhouderij" (periodiek 91/1) is nader ingegaan op de achtergrond en de opzet van het eendenonderzoek.

Proefopzet

De proef werd uitgevoerd in twee identieke donkerstallen. Daarbij was de ene stal ingericht met volledig strooisel en de andere met volledig rooster met mestschuiven. In beide afdelingen werd gebruik gemaakt van dezelfde voerbakken en drinkpippels met lekbakjes.

De proef bestond uit twee ronden. Voor iedere ronde werden de broedeieren (Cherry valley super "M") op "Het Spelderholt" uitgebroed.

Van 0-3 weken kregen de eenden de beschikking over de helft van de afdeling en vanaf 3 weken de volledige afdeling (51 m²). Als strooiselmateriaal zijn houtkrullen gebruikt. Voor het voer is gebruik gemaakt van fasevoeding: van 0-21 dagen leeftijd opfokvoer en van 22 dagen-eind van de mestperiode afmestvoer. De eenden zijn beide ronden niet gekortbekt.

De bezettingsdichtheid was per rondeverscheidend. In de eerste ronde zaten 210 eenden per afdeling (4.1/m²). De tweede ronde is uitgevoerd met 218 eenden in de strooiselafdeling (4.3/m²) en 219 eenden in de roosterafdeling (4.3/m²).

In de proef zijn de volgende gegevens verzameld:

* Technische resultaten (o.a. voeropname, groei, uitval)

* NH₃-emissie gegevens

In dit artikel gaan we in op de technische resultaten die behaald zijn. In een volgend artikel gaan we nader in op de invloed van de huisvesting op de NH₃-emissie.

Technische resultaten

De technische resultaten staan vermeld in tabel 1.

Tabel 1: technische resultaten per ronde

	RONDE 1 (48 DGN)		RONDE 2 (50 DGN)	
	strooisel	rooster	strooisel	rooster
begingew (gr)	47	47	51	51
eindgew (gr)	3095	3042	3426	3333
groei/dag (gr)	63,5	62,4	67,5	65,6
uitval (%)	4,8	21,9	1,4	0,9
voeropn. p.a.e.(kg)	7,47	7,87	8,52	8,61
vc	2,47	3,09	2,50	2,58
vc theor. *1	2,41	2,64	2,49	2,57
watervbr. p.a.e. (l)	23,39	21,93	25,26	23,91
water/voer	3,13	2,79	2,97	2,78
bevedering (%) *2	95	85	100	80

*1) vc gecorrigeerd voor uitval

*2) maat voor bevedering én plukbaarheid

De bevedering is op de slachterij bepaald. De bevedering is een maat voor de hoeveelheid aanwezige veren en de plukbaarheid van de veren waarbij 100 % optimaal is.

Het verloop van de voeropname is te vinden in tabel 2.

Tabel 2: voeropname* per aanwezige eend

	RONDE 1 (48 DGN)		RONDE 2 (50 DGN)	
	strooisel	rooster	strooisel	rooster
wk 1	34	32	38	37
wk 2	103	102	98	101
wk 3	138	152	148	156
wk 4	154	198	197	200
wk 5	218	218	242	253
wk 6	236	234	231	233
wk 7	213	221	230	218

*De opname is weergegeven in grammen per dag

Uit de tabel blijkt dat de voeropname in week 5 (ronde 2) en in week 6 (ronde 1) op z'n maximum is en daarna daalt.

In tabel 3 wordt het verloop van het gewicht van de eenden weergegeven.

Tabel 3: gewichtsverloop van de eenden (in grammen)

lft(dgn)	RONDE 1 (48 DGN)		RONDE 2 (50 DGN)	
	strooisel	rooster	strooisel	rooster
0 • 1	47	47	51	51
21*3	1313	1306	1292	1318
35*3	2415	2398	2594	2506
48/50*2	3095	3042	3426	3333

*2) alle dieren gewogen

*3) steekproef van 60 dieren

Bespreking van de resultaten

Ronde 1: De eerste ronde is niet optimaal verlopen. Na 2.5 week begonnen de eenden in de roosterafdeling met verentrekken. In de strooiselafdeling kwam het ook voor, maar hier begon het later en was het minder erg. De eerste ronde is het licht matig gedimd.

Vanaf week 5 was er in de roosterafdeling een verhoogde uitval van 17 procent door gewrichtsontsteking van de poten (arthritis). De mogelijke oorzaak hiervan is het gebruik van (te scherpe) roosters. De roosters waren afkomstig van eerdere eendenproeven. Afgezien van de uitval waren de eindgewichten bij beide afdelingen aan de lage kant.

Ronde 2: Het verloop van de tweede ronde was beter. In deze ronde is het licht vanaf twee weken sterk gedimd. Desondanks begonnen de eenden van de roosterafdeling weer na 2.5 week met verentrekken. De uitval was deze ronde erg laag wat mogelijk komt door het gebruik van geplastificeerd gaas.

Bij vergelijking van strooisel versus rooster blijkt dat de strooiselafdeling in beide rondes betere resultaten oplevert dan de roosterafdeling. De eenden van de strooiselafdeling hebben een hoger eindgewicht en een lagere voederconversie. De bevedering van de strooiseleenden is ook beter. Wat opvalt is de hogere wateropname bij de strooiseleenden.

Samenvatting

De tweede ronde is beter verlopen dan de eerste ronde; minder uitval en een betere groei. Bij de roosterafdeling was het verentrekken echter de tweede ronde erger dan in de eerste ronde. Dit ondanks dat het licht sterker gedimd was.

Uit de vergelijking van de strooiselafdeling met de roosterafdeling, blijkt de strooiselafdeling het over het algemeen beter gedaan te hebben dan de roosterafdeling. De technische resultaten, m.n. de voederconversie, waren beter bij de strooiselafdeling. Niet na te gaan is of de door het verentrekken ontstane onrust de oorzaak is van de hogere voederconversie.